

ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΜΑΡΜΑΡΙΝΗΣ ΣΤΗΛΗΣ ΤΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΟΧΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μετά τή θεία λειτουργία τής Κυριακῆς, 29ῆς Ἀπριλίου 2007, στὸν ἱ. ναό Φανερωμένης Λευκωσίας, τελέστηκε, χοροστατοῦντος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Χρυσοστόμου, τὸ μνημόσυνο τῶν πεσόντων κατὰ τὸν ἀπελευθερωτικὸ ἀγῶνα τῆς Ε.Ο.Κ.Α. 1955 - 59 μελῶν τῆς Ο.Χ.Ε.Ν. Λευκωσίας. Ἐπιμνημόσυνο λόγο εἶπε ὁ Κατηχητὴς τῶν πεσόντων ἡρώων Οἰκονόμος Φώτιος Καλογήρου. Ἡ ὁμιλία τοῦ π. Φωτίου ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Κυνηγημένος ὁ θεόπτης Μωϋσῆς ἀπὸ τὴν φονικὴν μάχην τοῦ Φαραῶ ἐναντίον του, ἔφυγε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον καὶ ἐγκαταστάθηκε στὴν Μαδιάμ. Ἐνῶ ἔδοσκε τὰ πρόβατα τοῦ πενθεροῦ του Ἰοθὼρ, ἐκεῖ στὸ ὄρος Χωρήβ, ἐπρόσεξε κάτι τὸ περίεργο: Ἀπὸ μία δάτο ἔδγαινε φωτιά, ἀλλὰ ἡ δάτος δέν κατεκαίετο. Ἔμενε ἀκέραιη. Μόλις κινήθηκε νὰ πλησιάσῃ γιὰ νὰ δῇ ἀπὸ κοντὰ τί ἀκριβῶς συνέβαινε, μιά ἐπιτακτικὴ φωνὴ ἀκούστηκε νὰ θγαίνῃ ἀπὸ τὴν δάτο: «Μωϋσῆ - Μωϋσῆ, λῦσαι τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος, ἐν ᾧ σὺ ἔστηκας, γῆ ἁγία ἐστὶ» (Ἑξοδος Γ' 4-5).

Τὰ ἴδια αὐτὰ λόγια ἀπευθύνει καὶ σ' ἐμᾶς ἡ ἱστορία αὐτοῦ τοῦ Ναοῦ καὶ τοῦ περιβάλλοντος αὐτόν χώρου: «... Ὁ τόπος, ἐν ᾧ ὑμεῖς ἐστήκατε, γῆ ἁγία ἐστὶ».

Ἡ φωνὴ πού ἀκούστηκε ἀπὸ τὴν δάτο ἦταν ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἡ φλεγόμενη καὶ μὴ καταφλεγόμενη δάτος **ἐσυμβόλιζε** τὴν Ἀειπάρθενον Θεοτόκον Μαρίαν, ἡ ὁποία ἐδέχθη στὰ σπλάχνα τῆς τὸ πῦρ τῆς Θεότητος χωρὶς νὰ ὑποστῇ

όποιανδήποτε φθοράν! Συνέλαβεν «ἐκ Πνεύματος Ἁγίου», ἐκνοφόρησε, ἐγέννησε καὶ γαλούχησε τὸν ἐν χρόνῳ ἑνανθρωπήσαντα προαιώνιον Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ ἔμεινε ἄφθορος καὶ Ἀειπάρθενος. Ἐδῶ ἔχουμε πάντοτε **αἰσθητήν** «ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις» (Πράξ. Α' 3) **τὴν εὐεργετικήν παρουσίαν τῆς Ἀειπαρθένου** τῆς Παναγίας τῆς Φανερωμένης, τῆς προστάτιδος τῆς Λευκωσίας. «Ὁ τόπος, ἐν ᾧ ἐστήκαμεν, γῆ ἁγία ἐστίν»: Ἐδῶ δεσπόζει ἀλώβητος καὶ ἀσύλητος, παρὰ τίς ποικίλες προσβολές καὶ ἐπιβουλές, ὁ πάνσεπτος Ναός της, ὅπου τεθησαύρισται ἡ χαριτόβρυτος εἰκόνα τῆς Μεγαλόχαρης, πάντα ραντισμένη μέ τὰ δάκρυα τοῦ πόνου καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης ὅσων μέ πίστη προστρέχουν στή χάρη της. Naί· «γῆ ἁγία ἐστίν» ὁ τόπος αὐτός, γιατί ἐδῶ κάτω ἀπό τό Μανσωλεῖο φυλάσσονται εὐλαδικά τὰ μαρτυρικά λείψανα τοῦ ἀπαγχονισθέντος Ἐθνομάρτυρα Ἀρχιεπισκόπου Κυπριανοῦ, τῶν τότε Μητροπολιτῶν τῆς Κύπρου καὶ τῶν ἄλλων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν προκρίτων πού σφαγιασθήκαν ἀπό τοὺς Τούρκους μεταξύ 9ης καὶ 12ης Ἰουλίου τοῦ 1821.

Ἀπὸ ἐδῶ ξεκίνησε ἡ λαϊκὴ ἐξέγερση τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1931 γιὰ τό Κυβερνεῖο μέ ἐπικεφαλῆς σημαιοφόρο τὸν Οἰκονόμο τῆς Φανερωμένης Διονύσιον Κυκκώτη. Ἐδῶ, στίς αἰθουσες τῶν Κατηχητικῶν τῆς Φανερωμένης, ἱεουργοῦντο τὰ ἐλληνοχριστιανικά ἰδεώδη στίς ψυχές χιλιάδων παιδιῶν τῆς Λευκωσίας, μαθητῶν καὶ μαθητριῶν, ὅπως καὶ τῶν ἑκατοντάδων νέων καὶ νεανίδων τῆς ΟΧΕΝ, δηλαδή τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς Ἑνώσεως Νέων, τῆς ὁποίας εὐκλεεῖς καρποὶ εἶναι καὶ οἱ τιμώμενοι σήμερον ἥρωες. Ἐδῶ δίδαξαν μέ τὸν λόγο, τὴν πείρα καὶ τὴν ἀγάπη των, μαζί μέ τοὺς ἱερεῖς τῆς Φανερωμένης, μέ πρῶτο τὸν ἀείμνηστο φλογερὸν πατριώτη καὶ χαρισματικὸν λευίτη, τὸν Παπασταῦρον Παπαγαθαγγέλου, πλειάδα διακεκριμένων θεολόγων, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, ὅπως οἱ Ἀρχιμανδριῖται τῆς «Ζωῆς» Ἀθηνῶν Πάμφιλος Παπαγιάννης ἀπὸ τό 1946 ὥς τό 1950 καὶ

Ἀνάργυρος Σταματόπουλος ἀπὸ τὸ 1950 ὥς τὸ 1955, ὅταν τὸν ἀπέλασαν οἱ ῥΑγγλοι. Ὑπηρετοῦσαν στὴν Κύπρο ὡς ἱεροκήρυκες τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ γενικοὶ ὑπεύθυνοι καὶ καθοδηγητὲς τοῦ ὅλου χριστιανικοῦ κινήματος, τῶν Κατηχητικῶν καὶ τῶν Θρησκευτικῶν Συλλόγων τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς περιφέρειας (καὶ ὄχι μόνον) μέ ἔδρα τους τὰ Γραφεῖα τῆς ΟΧΕΝ Φανερωμένης. Ἀναφέρω ἐπίσης τὸν Σαλαμῖνος τότε Γεννάδιον καὶ τὸν πρῶτον Διευθυντὴν τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς καὶ ἔπειτα Μητροπολίτην Τρίκκης καὶ Σταγῶν Διονύσιον Χαραλάμπους. Ἔστω δὲ ἡ ἀναφορὰ τοῦ ὀνόματός των εἰς μνημόσυνον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης. Ἐπίσης δίδασκαν οἱ λαϊκοὶ θεολόγοι: Δημήτριος Ρέβελας τῆς «Ζωῆς» ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, Κωνσταντῖνος Λευκωσιάτης, Ἀθανάσιος Παπαγεωργίου, Θεοχάρης Σχίζας, ὁ εὐπαίδευτος φιλόλογος καὶ παιδαγωγὸς Μιχαλάκης Μαραθεύτης καὶ ἄλλοι εἰδικὰ ἐκπαιδευμένοι ὡς Κατηχητὲς. Εἰς δὲ τὸ τμῆμα θηλέων ἐτέρα ὁμάδα διδασκαλιστῶν καὶ καθηγητριῶν μέ ἐπικεφαλῆς τὴν ἀείμνηστον Οὐρανίαν Κοκκίνου. Ἐδῶ στὴν ΟΧΕΝ νέων καὶ νεανίδων καὶ κυριῶν ἐσφυρηλατοῦντο χαρακτῆρες ἀκέραιοι. Ἐξαγνίζοντο καὶ ἐκαλλιεργοῦντο συνειδήσεις. Ἐφωτίζοντο καὶ ἐφλογίζοντο οἱ ψυχές μέ τὰ θεῖα διδάγματα τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἐδιώκοντο κατὰ αὐθεντικὸν τρόπον τὰ Ἑλληνοχριστιανικά ἰδεώδη. Ἐκτὸς ἀπὸ τίς πλούσιες δραστηριότητές της - ἱεραποστολικές, ἐθνικές καὶ κοινωνικές - εἶχε ἡ ΟΧΕΝ καὶ Νυκτερινὴ Σχολή, ὅπου ἐργαζόμενοι νέοι ἐδιδάσκοντο θρησκευτικά, ἑλληνικά, μαθηματικά, ἱστορίαν καὶ ἀγγλικά ἀπὸ δασκάλους καὶ καθηγητὲς μέλη καὶ φίλους τῆς ΟΧΕΝ.

Ἀλλὰ «ἐλήλυθεν ἡ ὥρα» (Ἰωάν. ΙΒ', 23). Ἡ ὥρα τῆς Κρίσεως! Οἱ κατακτητὲς ἀθέτησαν καὶ τίς ὑποσχέσεις πού ἔδιδαν στὴν Ἑλλάδα, ὅταν ἐξεθείαζαν τὴν προσφορά τῆς στὸν δεύτερο παγκόσμιον πόλεμο. Ἀγνόησαν καὶ Δημοψηφίσματα καὶ εἰρηνικές ἐκκλήσεις γιὰ αὐτοδιάθεση τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ. Σέ ὅλα αὐτὰ ἀπάντησαν μέ τὸ ἱταμὸ «οὐδέποτε» τοῦ

Χόπκινσον. Ἡ Ἐθναρχία τῆς Κύπρου, μέ ἐπικεφαλῆς τόν Ἐθναρχὴ Μακάριο τόν Γ', δέν εἶχεν ἄλλην ἐκλογή. Μόνο μέ ἐπαναστατικόν Ἀγῶνα μπορούσε νά διεκδικήσῃ ἀποτελεσματικά τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Κύπρου. Ἐπελέγη ὡς κατὰλληλος νά ἡγηθῇ συνωμοτικῆς ἐπαναστατικῆς Ὁργάνωσης ὁ τότε ἐν ἀποστρατεία Συνταγματάρχης Γεώργιος Γρίβας, κύπριος τὴν καταγωγήν. Ἦλθεν ἐπανειλημμένα στὴν Κύπρο. Μελέτησε τὴν κατάστασι. Ἐκαμε τὰ σχέδιά του. Ζήτησε ἔπειτα ἀπὸ τόν Ἀρχιεπίσκοπο Μακάριο νά τοῦ ὑποδείξῃ ἀνθρώπους γιὰ νά τόν βοηθήσουν. Ὁ Μακάριος τὸν ἔστειλε στὴν ΟΧΕΝ, ἀφοῦ προηγουμένως μᾶς εἶχαν ἐνημερώσει. Συνάντησε τὸν πατέρα Σταῦρο καὶ τὰ εἶπανε. Τὰ συζητήσαμε μέ τόν π. Σταῦρο. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἄρχισε ἓνα καινούργιο κεφάλαιο γιὰ τὴν ΟΧΕΝ. Τὰ ἐθνικὰ συνθήματα, τὰ ἐθνικὰ τραγούδια, τὰ «Ζήτω», οἱ διαδηλώσεις... ὅλα ἦταν χρήσιμα· ἀλλὰ ἀνώδυνα. Τώρα, οἱ Ὀχενιστὲς καὶ τὰ μέλη τῶν Θρησκευτικῶν Συλλόγων σέ ὅλη τὴν Κύπρο, ὄντες «ἐνδεδυμένοι τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ» (Ἐφεσ. ΣΤ' 11), θὰ ἐκαλοῦντο νά πάρουν στὰ χέρια τους καὶ τὰ πολεμικὰ ὅπλα τῆς Πατρίδας καὶ νά πολεμήσουν γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν της. Φόρτιση ἐθνικὴ στίς ψυχὰς ὅλων τῶν νέων καὶ τῶν νεανίδων τῆς ΟΧΕΝ ὑπῆρχεν ἄμετρη. Ἀπουσίαζεν, ὅμως, ἐντελῶς ἡ πολεμικὴ πεῖρα καὶ ἡ ἀνάλογη συναισθηματικὴ ἐμπειρία. Ὅμως ἡμᾶστε δέβαιοι πὼς ἡ συναίσθησις τοῦ χρέους πρὸς τὴν πατρίδα καὶ ὁ πόθος τῆς ἐλευθερίας πού φλόγιζε τὰ στήθη των θὰ ἐξουδετέρωναν τίς ὅποιες ἐλλείψεις. Μόνο πληροφόρησις ἐχρειάζοντο· οὔτε καὶ παρότρυνσις. Ἐπρεπε, ὅμως, νά ξέρουν πὼς δέν παραθαίνουν τὴν ἑκτὴν ἐντολήν, τὸ «οὐ φονεύσεις». Σ' αὐτὴν τὴν ἀπορία ἔπρεπε νά εἴμαστε ἔτοιμοι νά ἀπαντήσουμε οἱ Πνευματικοὶ τους. Οἱ ἀπαντήσεις στίς ἀπορίες ἐδίδοντο: ἀπὸ τὴν παράδοσι τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πού πάντα πρωτοστατοῦσε στοὺς Ἀγῶνες τοῦ ἔθνους. Ἀπὸ τὴν Ἀγ. Γραφή. Ἀπὸ τίς γνώμες τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Σαφεστάτη εἶναι ἡ γνώμη πού διατυπώνει στὴν Κανονικὴν Ἐπιστολή

του πρὸς τὸν μοναχὸν Ἀμμούν ὁ Μέγας Ἀθανάσιος. Γράφει: «Φονεύειν οὐκ ἔξεστι· ἀλλ' ἐν πολέμῳ ἀναιρεῖν τοὺς ἀντιπάλους καὶ ἔννομον καὶ ἐπαίνου ἄξιον... ἀφίεται τε καὶ συγκεχώρηται». Κι ἐμεῖς τώρα ἀρχίζαμε κανονικὸν πόλεμον μέ τὸν κατακτητὴ γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς πατρίδος μας, ἀφοῦ τὸν κήρυξε ἡ Ἀρμοδία Ἐθνικὴ Ἀρχή: Ἡ Ἐθναρχία τῆς Κύπρου.

Ἀκολούθησε ἡ μύηση καὶ ἡ ὀρκωμοσία. Σχεδὸν τὸ σύνολο τῶν νέων, νεανίδων καὶ κυριῶν τῆς OXEN ἐντάχθηκαν μέ ἐνθουσιασμό στὴν ΕΟΚΑ. Τὰ μέλη τῆς OXEN ἀπετέλεσαν τοὺς πρῶτους πυρῆνες τῆς ΕΟΚΑ. Γράφει καὶ ὁ Διγενῆς στὸ «Χρονικὸ τοῦ Ἀγῶνος», στή σελίδα 40: «Ἡ OXEN ὑπῆρξε ἡ ἀρχικὴ πηγὴ στελεχῶν τοῦ ἀγῶνος, τὰ ὁποῖα ἀπετέλεσαν βραδύτερον τοὺς στρατολόγους νέων ἀγωνιστῶν». Εἰς δέ τὰ «Ἀπομνημονεύματά» του, σελ. 27, σημειώνει: «Ὡς δάσιν ἐκκινήσεως διὰ μίαν μετέπειτα πληρεστέραν συγκρότησιν τῶν μαχητικῶν ὁμάδων, ἐθεώρησα σκόπιμον νὰ χρησιμοποιήσω τὰς ὑφισταμένας ἤδη ὀργανώσεις, OXEN καὶ ΠΕΟΝ, μετὰ τῶν ἡγητόρων τῶν ὁποίων εἶχον ἔλθει εἰς ἐπαφὴν κατὰ τὴν δευτέραν ἐπίσκεψίν μου εἰς Κύπρον καὶ εἶχον μάλιστα συγκροτήσει ἐκ τούτων μαχητικὰς τινὰς ὁμάδας προοριζόμενας ἰδίᾳ διὰ τὴν παραλαβὴν καὶ ἀποθήκευσιν τοῦ ὀπλισμοῦ» (Τὴν ΠΕΟΝ- Παγκύπρια Ἐθνικὴ Ὀργάνωση Νεολαίας- ἱδρυσε ὁ Μακάριος, ὅταν ἦτο Μητροπολίτης Κιτίου).

Ἐκεῖ κάτω, στήν ὑπόγεια αἴθουσα τῆς Φανερωμένης, συναντοῦσε ὁ Διγενῆς τοὺς ἄνδρες του, μέλη τῆς OXEN. Ἐκεῖ τοὺς ἔδωσε τὰ πρῶτα μαθήματα καὶ τοὺς ὀργάνωσε σέ ὁμάδες κρούσεως καὶ τακτοποίησε ἄλλους στοὺς διάφορους τομεῖς. Ὅλες οἱ βοηθητικὲς ὑπηρεσίαι ἀνελήφθησαν ἀπὸ μέλη τῆς OXEN, ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Οἱ νεάνιδες καὶ οἱ κυρίες τῆς OXEN ἀνέλαβαν ὡς κινητοὶ ἀστικοὶ σύνδεσμοι, γιὰ κάλυψη καὶ βοήθεια τῶν ὁμάδων κρούσεως, γιὰ κάλυψη στήν μετακίνηση καταζητουμένων. Ἀπὸ αὐτὲς ἐπολυγγραφοῦντο καὶ διενέμοντο τὰ φυλλάδια καὶ ἄλλα ἔντυπα τῆς ΕΟΚΑ.

Ἕσπερες γιὰ στήριξη καὶ βοήθεια τῶν οἰκογενειῶν τῶν κατα-
 ζητουμένων καὶ συλλαμβανομένων. Ὅλοι καὶ ὅλες ἐξετέλε-
 σαν μέ ἐπιμέλεια καὶ ἀποτελεσματικότητα κάθε ὑπηρεσία
 καὶ ἀποστολή πού τούς ἀνατέθηκε. Οἱ ὁμάδες κρούσεως
 ἔδρασαν μέ θάρρος καὶ αὐταπάρνηση στίς πόλεις καὶ στήν
 ὑπαιθρο, στά βουνά τοῦ Πενταδακτύλου, τῆς Μαδαρῆς, τοῦ
 Τροόδους καὶ τοῦ Κύκκου.

Ὅμως... τό κόστος γιὰ τήν ΟΧΕΝ Φανερωμένης Λευκω-
 σίας ὑπῆρξε μεγάλο! Ἑπτὰ μέλη της ἔπεσαν στόν Ἀγῶνα
 τῆς ΕΟΚΑ τοῦ 1955-59 γιὰ τήν ἀπελευθέρωση τῆς Κύπρου
 μας. Ἀναφέρω πρῶτο τόν ἀπαγχονισθέντα στίς 9/8/1956 Ἰά-
 κωβο Πατάτσο, πού εἶναι ὁ ἀντιπροσωπευτικός τύπος τοῦ
 Ὀχενιστῆ Χριστιανοῦ μέ τή θηλειά τῆς ἀγχόνης στό λαιμό
 καὶ στό στόμα τό «Χριστός Ἀνέστη» καὶ τόν Ἐθνικόν
 Ὑμνον! Ἀκολουθοῦν μέ τή χρονολογική σειρά πού ἔπεσαν:
Πέτρος Ἡλιάδης: Πυροβολήθηκε ἀπό Ἀγγλους
 στρατιῶτες στή Λευκωσία στίς 14/6/1956, ἀφοῦ ἔριξε δόμδα
 ἐναντίον των. *Μιχαλάκης Γιωργάλλας*: Ἀντάρτης. Ἐπесе
 μαχόμενος στή Ζωοπηγή στίς 31/12/1956. *Μᾶρκος Δραῖκος*:
 Ἀντάρτης. Ἐπесе σέ ἀνταλλαγή πυροβολισμῶν μέ
 Ἀγγλους στρατιῶτες πού τοῦ ἔστησαν ἐνέδρα, ἀργά τή νύ-
 κτα τῆς 18/1/1957 στά βουνά πάνω ἀπό τήν Εὐρύχου. *Νίκος*
Γεωργίου: Ἀντάρτης. Συνελήφθη στό Σαράντι καὶ ἀπεδίω-
 σε στά ἀνακριτήρια Πλατρών, ἔπειτα ἀπό τά βασανιστήρια,
 στά ὅποια ὑπεβλήθη ἀπό Ἀγγλους ἀνακριτές. *Στυλιανός*
Λένας: Ἀντάρτης. Ἐπληρώθη σέ συμπλοκή μέ Ἀγγλους
 στρατιῶτες κοντά στό Πελέντρι. Τόν συνέλαβαν καὶ τόν με-
 τέφεραν στό Νοσοκομεῖον Ἀκρωτηρίου, ὅπου, σοβαρά
 τραυματισμένον, τόν ὑπέβαλαν σέ ἐξαντλητικές ἀνακρίσεις,
 καὶ ἀπεδίωξε τήν 28/3/1956. *Παναγιώτης Γεωργιάδης*:
 Ἀντάρτης: Ἐφονεύθη στό Κούρδαλι στίς 20/6/1958 ἀπό
 ἔκρηξη δόμδας, τήν ὅποια κατασκεύαζε.

Αὐτοί οἱ ἡρωϊκοί νέοι, μέ τόν ἀγῶνα καὶ τή θυσία τους,
 ἐδόξασαν τήν Πατρίδα. Ἐκαμαν περήφανες τίς οἰκογένειες

τους μέσα στον πόνο τους. Ὑπῆρξαν συνεπεῖς μέχρι θανάτου στά ἑλληνοχριστιανικά ἰδεώδη, τά ὅποια διδάχτηκαν στό σπίτι τους καί στήν ΟΧΕΝ. Τά ὀνόματά τους εἶναι γραμμένα «ἐν βίβλῳ ζωῆς» (Φιλιπ. Δ' 3), στόν οὐρανό! Ἐδῶ κάτω, σ' αὐτήν τήν «ἀγίαν γῆν», ὅπου ἀναγεννήθηκαν πνευματικά κάτω ἀπό τή σκέπη καί τή χάρη τῆς Μεγαλόχαρης τῆς Φανερωμένης, μέ τήν ἀξιέπαινη ἀπόφαση τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Φανερωμένης, σέ ἐνδειξη ἀγάπης καί τιμῆς, ἀνηγέρθη, δαπάναις τοῦ Ναοῦ, ἀναμνηστική στήλη μέ χαράγματα τά ὀνόματά των. Αὐτά τά ὀνόματα τῶν ἐπτά νέων τῆς ΟΧΕΝ, πού ἀγωνίστηκαν καί ἔπεσαν γιά τήν ἀπελευθέρωση τῆς Κύπρου, θά εἶναι ἐσαεὶ φωτεινόν παράδειγμα χριστιανικῆς ἀρετῆς καί ἐθνικῆς καταξίωσης σέ ὅσους θά τά διαβάσουν. Ἰδιαίτερα γιά τοὺς μαθητές καί τίς μαθήτριες, πού θά περνοῦν ἀπό ἐδῶ γιά τό Σχολεῖο τους».

Ἀκολούθως τελέστηκαν τά ἀποκαλυπτῆρια τῆς μαρμαρίνης στήλης τῶν ὡς ἄνω ἡρώων, ἀνεγερθεῖσης στό ἰσόγειο τοῦ κτιρίου τῆς Ο.Χ.Ε.Ν. Λευκωσίας, στήν αὐλή τοῦ ναοῦ, ἀπό τό Μακαριώτατο, ὁ ὁποῖος ἀπηύθυνε καί τόν ἐπόμενο χαιρετισμό:

«Μέ βαθιά καί ἱερή συγκίνηση τελοῦμε σήμερα τά ἀποκαλυπτῆρια τῆς Μαρμαρίνης Στήλης, τήν ὅποια τό Ἱερατεῖο καί ἡ Ἐκκλησιαστική Ἐπιτροπή, καί γενικότερα ὁ ἱστορικός τοῦτος ἱερός ναός Παναγίας Φανερωμένης, ἐκφράζοντας καί τά αἰσθήματα θαυμάτης ἀγάπης, ἐκτίμησης καί εὐγνωμοσύνης τοῦ λαοῦ καί τῆς Πατρίδας μας, ἀνήγειρε πρὸς τιμὴ τῶν ἀείμνηστων μελῶν τῆς Ο.Χ.Ε.Ν. Λευκωσίας Ἰάκωβου Πατάτσου, Πέτρου Ἡλιάδη, Μιχαὴλ Γεωργάλλα, Μάρκου Δράκου, Νίκου Γεωργίου, Στυλιανοῦ Λένα καί Παναγιώτη Γεωργιάδη. Τά ἐπίλεκτα αὐτά στελέχη τῆς Ο.Χ.Ε.Ν. Λευκωσίας, μέ τή θυσία τους κατὰ τόν ἐθνικοαπελευθερωτικό ἀγῶνα τῆς Ε.Ο.Κ.Α. 1955-1959, πότισαν τό δένδρο τῆς ἐλευθερίας τῆς νήσου μας.

Νοερά, ή αναμνηστική αυτή Μαρμάρινη Στήλη θά μᾶς μεταφέρει ἀπό σήμερα στίς ἀξέχαστες ἐκεῖνες μέρες τοῦ ὑπέροχου ἀγῶνα τοῦ λαοῦ μας κατὰ τῆς ἀποικιοκρατίας. Τότε πού ὁ φιλόξενος αὐτός χώρος τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Παναγίας Φανερωμένης ἔπαλλε ἀπό ἀγωνιστικότητα, χάρη στά ἀμέτρητα στελέχη καί μέλη τῆς Ο.Χ.Ε.Ν., ἄνδρες καί γυναῖκες.

Αὐτός ὁ χώρος εἶναι ἱερός καί εὐλογημένος. Τόν καθάγιασαν οἱ ἀγῶνες, τά δάκρυα καί οἱ ἰδρώτες τῶν ἀγωνιστῶν τῆς πίστεως μας καί τῆς πατρίδας μας. Εἴμαστε δέδαιοι, ὅτι, ἂν ὁ ἴδιος ὁ ἱερός ναός καί οἱ αἰθουσες, αὐτές οἱ πέτρες καί τά ἄλλα ἄψυχα ὑλικά ἀντικείμενα, πού συνθέτουν καί συναποτελοῦν τό περιβάλλον τῆς περιοχῆς, μιλοῦσαν, τότε θά μᾶς διηγοῦνταν ἀτελείωτες ἱστορίες γιά τόν Ἀρχιεπίσκοπο καί Ἐθνάρχη Μακάριο Γ', γιά τόν πατέρα Σταῦρο Παπαγαθαγγέλου, γιά τόν πατέρα Φώτιο Καλογήτου, γιά τοὺς ἥρωες τῆς Ε.Ο.Κ.Α. πού τιμοῦμε σήμερα, γιά τήν ἀείμνηστη Οὐρανία Κοκκίνου, ἀλλά καί γιά τά ἄλλα στελέχη καί μέλη τῆς Ο.Χ.Ε.Ν., πού ὑπῆρξαν συγχρόνως καί λαμπροί ἀγωνιστές καί ἀγωνίστριες τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ μας ἀγῶνα. Ἡ εὐγνωμοσύνη μας πρὸς αὐτοὺς θά εἶναι αἰώνια. Ἀναμφίβολα, ἡ ἴδια ἡ Μαρμάρινη τούτη Στήλη θά συντηρεῖ μέσα στό χρόνο καί θά διαιωνίζει τή μνήμη τους.

Θερμά συγχαίρουμε καί ἐπαινοῦμε τοὺς Αἰδεσιμολογίωτατους Ἐφημερίους, τόν Ἐντιμο Πρόεδρο καί τά Ἀξιότιμα Μέλη τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς, καί γενικότερα τόν ἱερό ναό Παναγίας Φανερωμένης, γιά τήν ωραία αὐτή πρωτοβουλία τους.

Μακαρίζουμε, τέλος, τίς ψυχές τῶν ἀθάντων ἡρώων μας καί εὐχόμαστε ὅπως ἡ Μαρμάρινη τούτη Στήλη τους ἀποτελεῖ πηγή ἐμπνευσης καί φρονηματισμοῦ γιά τήν ἐλευθερία τῆς πατρίδας μας καί γιά τήν εὐτυχία καί προκοπή τοῦ λαοῦ μας».